

Crna Gora
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i
fitosanitarne poslove

Adresa: ul.Serdara Jola Piletića broj 26,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 201 945
fax: +382 201 946
www.ubh.gov.me

Br: 320/19-0410-3412
09. avgust 2019. godine

INFORMATOR ZA PROIZVOĐAČE MERKANTILNOG KROMPIRA

I. Šta je FITO – REGISTAR?

Fito-registar je registar koji je propisan Zakonom o zdravstvenoj zaštiti bilja („Sl. list RCG” br. 28/06 i „Sl. list CG” br. 28/11 i 48/15).

Upis u fito-registar OBAVEZAN JE ZA SVE PROIZVOĐAČE MERKANTILNOG KROMPIRA koji se bave profesionalnom proizvodnjom tj čija je proizvodna površina veća od 1000 m² i namijenjena je prodaji. Izuzeti od ove obaveze su samo mali proizvođači koji proizvode merkantilni krompir na površini do 1000m² za lične potrebe i prodaju isključivo na lokalnom tržištu (na lokalnim pijacama na udaljenosti od 50 km od mjesta proizvodnje).

Upisom u fito – registar proizvođaču se dodjeljuje jedinstveni FITO – BROJ koji je dokaz o registraciji i o kontroli proizvoda.

II. PROPISI:

Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja („Sl. list RCG” br. 28/06 i „Sl. list CG” br. 28/11 i 48/15) i pravilnici:

- (1) Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom („Sl.list CG”, br. 39/11, 80/16, 91/17 i 38/18);
- (2) Pravilnikom o uslovima za upis u registar proizvođača, prerađivača, uvoznika, distributera i skladištara bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom („Sl. list CG”, br.15/13);
- (3) Pravilnikom o načinu vođenja evidencije o proizvodnji, preradi i prometu bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom („Sl. list CG”, br.19/13 i 39/13).

III. OBAVEZE LICA UPISANIH U FITO-REGISTAR SU:

- a. **da vode detaljnu evidenciju** o proizvodnji i prometu bilja, koje kupuju za sadnju i prodaju; (Prilog 1)
- b. **da vode i redovno dopunjavaju plan mjesta gdje se bilje gaji, skladišti, čuva...**;
- c. **da obavljaju redovne vizuelne zdravstvene preglede** na propisan način;
- d. **da odmah obavijeste organ uprave o svim neuobičajenim pojavama** i povećanom obimu štetnih organizama, simptomima ili drugim promjenama na bilju;
- e. **da prijave organu uprave sve promjene podataka** koji se vode u Registru;
- f. **da svake godine prijave organu uprave, odnosno nadležnom inspektoru obim i mjesto proizvodnje** najkasnije do 30. aprila, a za bilje sa kratkim vegetacionim ciklusom, najmanje

mjesec dana prije početka proizvodnje; (Prilog 2)

- g. **da sprovede naložene fitosanitarne mjere**, sarađuju sa organom uprave i nadležnim inspektorom;
- h. **da čuvaju dokumentaciju** najmanje godinu dana.

IV. SLUŽBENE KONTROLE

Fitosanitarni pregled kod proizvođača merkantilnog krompira obavlja fitosanitarni inspektor najmanje jednom u tri godine, a po potrebi i češće.

Fitosanitarni pregled obuhvata: provjeru dokumentacije, provjeru identiteta i provjeru zdravstvenog stanja bilja.

Provjerom dokumentacije vrši se kontrola:

- rješenja o upisu u Registar proizvođača, prerađivača, uvoznika, distributera i skladištara bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom (u daljem tekstu: registar);
- evidencija o: porijeklu krtola za sjetvu; proizvodnji (početak, tok i završetak proizvodnje); preduzetim fitosanitarnim mjerama za sprječavanje pojave i širenja štetnih organizama; drugim agrotehničkim mjerama.

Provjerom identiteta vrši se kontrola:

- da li lice upisano u registar
- proizvodi li bilje u skladu sa izvršenim upisom u registar;
- proizvodi li bilje u skladu sa prijavljenim količinama.

Provjera zdravstvenog stanja bilja vrši se najmanje vizuelno, a po potrebi se uzima uzorak za laboratorijske analize.

Nakon obavljenog fitosanitarnog pregleda sačinjava se zapisnik.

Fitosanitarni inspektori vrše kontrole i na tržištu.

Na pakovanju (kutiji, vreći, kesi) u kome se krompir transportuje i stavlja u promet mora da se nalazi fito-broj proizvođača, čime se dokazuje da je krompir proizveo registrovani proizvođač, što je propisano u:

Lista IV.A.II (posebni zahtjevi koji moraju biti ispunjeni prilikom premještanja bilja):

18.5. Krtole <i>Solanum tuberosum</i> L., osim onih navedenih u Listi IV., dijelu A, odjeljku II., tačkama 18.1., 18.2., 18.3. ili 18.4	Mora postojati dokaz u obliku registarskog broja stavljenog na pakovanje, ili u slučaju pošiljke krompira koja se prevozi u rasutom stanju, na vozilo kojim se krompir prevozi, da je krompir proizveo službeno registrovani proizvođač ili da je porijeklom iz službeno registrovanog zbirnog skladišta ili iz otpremnih centara koji se nalaze u području proizvodnje, a kojim se garantuje da su krtole slobodne od <i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith) Smith i da su zadovoljene (a) odredbe koje se odnose na suzbijanje <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival; i (b) gdje je odgovarajuće, odredbe koje se odnose na suzbijanje <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> (Spieckermann et Kotthoff) Davis <i>et al.</i> i (c) odredbe propisa za borbu protiv <i>Globodera pallida</i> (Stone) Behrens i <i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber) Behrens.
--	--

V. KAZNENE ODREDBE

Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja („Sl. list RCG” br. 28/06 i „Sl. list CG” br. 28/11 i 48/15) propisuje kaznene za neispunjavanje obaveza, ako proizvođač:

- 2) o svim novim i neuobičajenim pojavama ili sumnjama o prisustvu štetnih organizama ne obavijesti organ uprave, odnosno druga lica koja obavljaju poslove zdravstvene zaštite bilja (član 6 stav 1 tačka 2);
- 5) proizvodi, prerađuje, uvozi, skladišti i distribuira bilje, biljne proizvode i druge objekte pod nadzorom, a nije upisan u Registar (član 21);
- 6) ne sprovodi naložene fitosanitarne mjere i ne sarađuje sa organom uprave i nadležnim inspektorom u sprovođenju zdravstvene zaštite bilja (član 24 stav 1 tačka 7);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 200 eura do 7.000 eura:

- 1) ne vodi evidenciju o preduzetim mjerama zaštite bilja (član 6 stav 1 tačka 4);
- 4) ne vodi detaljnu evidenciju o proizvodnji, preradi i prometu bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom, koje kupuje za skladištenje, sadnju na imanju, preradu ili premještanje na drugo mjesto (član 24 stav 1 tačka 1);
- 5) ne prijavi organu uprave sve promjene podataka koji se vode u Registru (član 24 stav 1 tačka 5);
- 6) biljni pasoš ne čuva godinu dana od dana kupovine pošiljke bilja i ne vodi evidenciju o biljnim pasošima (član 48).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura.

Kontakt:

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove
ul.Serdara Jola Piletića 26, Podgorica

Odsjek za zdravstvenu zaštitu bilja:

Tamara Popović- načelnik / e-mail: tamara.popovic@ubh.gov.me

Gordana Fuštić - savjetnik /e-mail: gordana.fustic@ubh.gov.me

Maja Petrović – savjetnik / e-mail: maja.petrovic@ubh.gov.me

Tel: 020 621 111/020 201 945

Fax:020 201 946

DIREKTORICA

Vesna Daković